EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 4.8.2020
COM(2020) 353 final

2020/0162 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel rahvusvahelises teraviljanõukogus seoses Ühendkuningriigi ühinemisega 1995. aasta teraviljakaubanduse konventsiooniga

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolev ettepanek käsitleb otsust, millega määratakse kindlaks rahvusvahelises teraviljanõukogus liidu nimel võetav seisukoht seoses Ühendkuningriigi ühinemisega **1995. aasta teraviljakaubanduse konventsiooniga**.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. 1995. aasta teraviljakaubanduse konventsioon

1995. aasta teraviljakaubanduse konventsiooni (edaspidi „konventsioon“) eesmärk on edendada rahvusvahelist koostööd teraviljakaubanduse kõigis aspektides, aidata laiendada rahvusvahelist teraviljakaubandust ja tagada nende kaupade võimalikult vabad kaubavood. Samuti on konventsiooni eesmärk aidata võimalikult suures ulatuses kaasa rahvusvaheliste teraviljaturgude stabiilsuse saavutamisele kõigi liikmete huvides, suurendada maailmas toiduga kindlustatust ning tagada foorum, kus vahetatakse teraviljakaubandusega seotud teavet ja arutatakse liikmete sellealaseid mureküsimusi.

Konventsioon jõustus 1. juulil 1995.

Liit on konventsiooni osaline[1].

2.2. Rahvusvaheline teraviljanõukogu

Rahvusvaheline teraviljanõukogu (edaspidi „teraviljanõukogu“), mis konventsiooni haldab, on Londonis asuv valitsustevaheline organisatsioon, mis püüab saavutada konventsiooni artiklis 1 esitatud eesmärke. Eelkõige on teraviljanõukogu eesmärk

(a) edendada rahvusvahelist koostööd teraviljakaubanduse kõigis aspektides;

(b) aidata laiendada teraviljasektoris toimuvat rahvusvahelist kaubandust ning muuta see avatumaks ja õiglasemaks;

(c) aidata saavutada rahvusvahelise teraviljaturu stabiilsust, suurendada maailmas toiduga kindlustatust ja toetada selliste riikide arengut, mille majandus sõltub teravilja kaubanduslikust müügist.

Neid eesmärke püütakse saavutada, muutes turgu läbipaistvamaks turul ja poliitikas toimunud muutuste kohta teabe vahetamise, nende muutuste analüüsimise ja sellealase konsulteerimise teel.

Praegu on teraviljanõukogus 29 liiget, sh paljud maailma suurimad teraviljatootjad ja -importijad. Peale liidu on liikmeteks muu hulgas Argentina, Austraalia, Kanada, Egiptus, India, Jaapan, Venemaa, Ukraina ja Ameerika Ühendriigid. Viimane organisatsiooniga liitunud riik oli Serbia Vabariik, kes sai organisatsiooni liikmeks 1. aprillil 2020. Liikmete hulgas ei ole Hiina ega Brasiilia.

Teraviljanõukogu 29 liikmel on kokku 2 000 häält.

Liidul on 2019./2020. aastal eelarvemenetlustes (vt konventsiooni artikkel 11), st liikmete iga-aastaste osamaksete kindlaksmääramisel, 372 häält[2].

Otsuste tegemiseks, st kui toimub hääletamine (vt konventsiooni artikkel 12), on antud 1 000 häält 11-le eksportivale liikmele (sh 245 liidule) ja 1 000 häält 18-le importivale liikmele.

[1] EÜT L 21, 27.1.1996, lk 47.

[2] Teraviljanõukogu töö aluseks on eelarveaasta, mis kestab 1. juulist järgmise aasta 30. juunini.

Tuleb toonitada, et põhimõtteliselt töötab teraviljanõukogu konsensuse alusel ja hääletatakse väga harva.

Euroopa Liidu lepingu artikli 17 alusel esindab teraviljanõukogu koosolekutel liitu komisjon. Liikmesriigid võivad osaleda teraviljanõukogu koosolekutel, eelkõige selle istungitel.

2.3. Rahvusvahelise teraviljanõukogu kavandatav õigusakt

Ühendkuningriik[3] esitas 9. aprillil 2020 ametliku taotluse konventsiooniga ühinemiseks. 14. aprillil 2020 teavitas teraviljanõukogu sekretariaat oma liikmeid Ühendkuningriigi taotlusest. Ühendkuningriik taotleb teraviljanõukogu liikmeks saamist alates 1. jaanuarist 2021, st pärast Ühendkuningriigi Euroopa Liidust väljaastumisele järgneva üleminekuperioodi lõppu.

Konventsiooni artikli 27 lõike 2 kohaselt on ühinemine avatud kõikide riikide valitsustele teraviljanõukogu poolt asjakohaseks peetavatel tingimustel. Vastavalt konventsiooni kodukorra (edaspidi „kodukord“) artikli 33 punktile d vaatab halduskomitee artikli 27 lõike 2 kohased ühinemistaotlused läbi ja annab nende kohta teraviljanõukogule soovituse.

Konventsiooni artikli 11 kohaldamisel määratakse kodukorra artikli 33 punkti b kohaselt kindlaks ühinevate riikide hääled (st liikmete iga-aastane osamaks) vastavalt sellele, kui suur on ühinevate riikide kogu teraviljakaubanduse osakaal kõikide teraviljanõukogu liikmesriikide kogu teraviljakaubanduses.

Konventsiooni artikli 12 lõike 1 kohaselt peab teraviljanõukogu määrama kindlaks liikmed, kes on konventsiooni tähenduses eksportivad liikmed ja importivad liikmed ning võtma arvesse kõnealuste liikmete teraviljakaubanduse tavasid ja seisukohti. Vastavalt sama sätte lõigetele 2 ja 3 määrab teraviljanõukogu kindlaks ka nende hääleõiguse.

Arutelu Ühendkuningriigi taotluse üle algas teraviljanõukogu halduskomitees 11. mail 2020 ja jätkus teraviljanõukogu 51. istungil 8. juunil 2020 (videokonverentsi kaudu). Kõnealusel istungil leppis teraviljanõukogu kokku, et ametlik otsus Ühendkuningriigi taotluse kohta tuleks vastu võtta kirjaliku menetluse teel (hääletus posti teel) ning teraviljanõukogu liikmed peaksid saatma oma märkused sekretariaadile 30. oktoobriks 2020. Kui teraviljanõukogu ükski liige ei esita teraviljanõukogu sekretariaadile 30. oktoobriks 2020 ühtegi kirjalikku vastuväidet, loetakse Ühendkuningriigi liikmesus teraviljanõukogus alates 1. jaanuarist 2021 heakskiidetuks.

Kuigi konventsioonis ei ole kehtestatud erieeskirju posti teel hääletamise korra (või kirjaliku menetluse) kohta, ei nõuta konventsiooni artikliga 14, milles käsitletakse teraviljanõukogu otsuseid, et sellised otsused võetaks vastu teraviljanõukogu istungil.

Väljaastumisleping

Vastavalt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingu[4] (edaspidi „väljaastumisleping“) artikli 129 lõikele 2 jätkab liit üleminekuperioodil Ühendkuningriigi esindamist kõigi liidu sõlmitud rahvusvaheliste lepingutega loodud organite töös. Ühendkuningriik peaks üleminekuperioodil hoiduma mis tahes tegevusest või algatusest, mis tõenäoliselt kahjustaks liidu huve. Väljaastumislepingu artikli 129 lõike 4 kohaselt on Ühendkuningriigil üleminekuperioodil siiski õigus läbi rääkida, alla kirjutada ja ratifitseerida liidu pädevusse kuuluvates

[3] Ühendkuningriigi riigiministri kirjaga keskkonna-, toidu- ja maaeluministeeriumi (DEFRA), rahvusvahelise arengu ministeeriumi (DFID) ning välis- ja Rahvaste Ühenduse asjade ministeeriumi (FCO) nimel.

[4] Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise leping.

valdkondades tema enda poolt sõlmitavaid rahvusvahelisi lepinguid, tingimusel et need lepingud ei jõustu ega kohaldu üleminekuperioodil.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Liit sõlmis **1995. aasta teraviljakaubanduse konventsiooni** nõukogu otsusega 96/88/EÜ[5] kehtivusega kuni 30. juunini 1998. Kooskõlas konventsiooni artikliga 33 pikendatakse konventsiooni iga kord kuni kaheks aastaks. Viimati pikendati konventsiooni teraviljanõukogu otsusega 2019. aasta juunis ja see jääb jõusse 30. juunini 2021[6].

Liit on alati olnud teraviljanõukogu aktiivne liige ja toetanud organisatsiooni laiendamist.

Ühendkuningriik on oluline põllumajandustoodete, sealhulgas teravilja tootja, ning teravili on teraviljanõukogu jaoks esmatähtis põllukultuur. Liidu liikmeks olemise ajal oli Ühendkuningriigil märkimisväärne osa teraviljakaubandusest teiste ELi liikmesriikidega.

Pärast Ühendkuningriigi liidust väljaastumist kehtival üleminekuperioodil on liidu rahvusvahelised lepingud Ühendkuningriigile jätkuvalt siduvad ja liit jätkab Ühendkuningriigi esindamist teraviljanõukogus.

Vastavalt konventsiooni artikli 21 lõikele 5 tuleb liikmete iga-aastased osamaksed tasuda kohe pärast hindamist. Seega maksab liit oma iga-aastased osamaksed teraviljanõukogule juulis-augustis kogu asjaomase eelarveaasta eest, mis algab juunis ja lõpeb sellele järgneva aasta juulis. Liidu osamakse 2020/21. aasta eest makstakse liidu 2020. aasta eelarvest ning sellesse annab oma panuse ka Ühendkuningriik.

Sellest tulenevalt hõlmab liidu osamakse teraviljanõukogule kogu 2020/21. eelarveaasta eest ka Ühendkuningriiki.

Käesoleva ettepaneku eesmärk on määrata kindlaks liidu seisukoht teraviljanõukogus seoses Ühendkuningriigi ühinemisega konventsiooniga alates 1. jaanuarist 2021.

Kuna konventsiooni sätete kohane ühinemismenetlus sõltub teraviljanõukogu otsusest, määratakse liidu seisukoht kindlaks ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 alusel.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 218 lõikes 9 on sätestatud, et „*[n]õukogu võtab komisjoni [...] ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega […] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku*.“

Mõiste „*õigusliku toimega aktid*“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel.

[5] EÜT L 21, 27.1.1996, lk 47.

[6] Nõukogu 17. mai 2019. aasta otsus (EL) 2019/813 (ELT L 133, 21.5.2019, lk 19).

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Teraviljanõukogu kavandatav akt suurendab teraviljanõukogu liikmete arvu. Teraviljanõukogu kavandataval õigusaktil on õiguslikud tagajärjed, kuna sellega luuakse eeldused selliseks ühinemiseks ja eelkõige seepärast, et see mõjutab otsuste tasakaalu teraviljanõukogus, mille otsuste vastuvõtmiseks on vaja eksportivate ja importivate liikmete häälteenamust, ning see on konventsiooni artikli 14 kohaselt teraviljanõukogu liikmetele siduv. Mõju avaldub ka lepinguosaliste rahalisele osamaksele. Seepärast tuleb liidu seisukoht vastu võtta.

Kavandatud aktiga ei täiendata ega muudeta lepingu institutsioonilist raamistikku.

Seega on kavandatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mille kohta liidu nimel seisukoht võetakse. Kui kavandatava aktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning ühte neist võib pidada peamiseks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaalõiguslik alus, mis on nõutav tulenevalt peamisest või ülekaalukast eesmärgist või valdkonnast.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatava õigusakti peamine eesmärk ja sisu on seotud põllumajandustoodetega kauplemisega.

Seepärast on kavandatud otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 207 lõike 4 esimene lõik.

4.3. Kokkuvõte

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikli 207 lõike 4 esimene lõik koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9.

2020/0162 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel rahvusvahelises teraviljanõukogus seoses Ühendkuningriigi ühinemisega 1995. aasta teraviljakaubanduse konventsiooniga

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 207 lõike 4 esimest lõiku koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Liit sõlmis nõukogu otsusega 96/88/EÜ[7] 1995. aasta teraviljakaubanduse konventsiooni (edaspidi „konventsioon“), mis jõustus 1. juulil 1995. Konventsioon sõlmiti algselt kolmeks aastaks.

(2) Konventsiooni artikli 33 kohaselt võib rahvusvaheline teraviljanõukogu pikendada konventsiooni järjestikuste kuni kahe aasta pikkuste ajavahemike kaupa. Alates selle sõlmimisest on konventsiooni korrapäraselt pikendatud kahe aasta kaupa. Viimati pikendati konventsiooni rahvusvahelise teraviljanõukogu 10. juuni 2019. aasta otsusega[8] ja see jääb jõusse 30. juunini 2021.

(3) Konventsiooni artikli 27 lõike 2 kohaselt on ühinemine avatud kõikide riikide valitsustele rahvusvahelise teraviljanõukogu poolt asjakohaseks peetavatel tingimustel.

(4) Ühendkuningriik esitas 9. aprillil 2020 ametliku taotluse konventsiooniga ühinemiseks alates 1. jaanuarist 2021.

(5) Ühendkuningriik on teravilja, eelkõige odra ja nisu suurtootja. Kui Ühendkuningriigi taotlus konventsiooniga ühineda ja sellest tulenevalt teraviljanõukogus osaleda rahuldatakse, on Ühendkuningriik konventsiooni artikli 12 kohaselt importiv liige. Kuna liit on eksportiv liige, ei mõjuta Ühendkuningriigi ühinemine liidule konventsiooni artikli 12 alusel hääletamiseks antud häälte arvu. Alates 2021/22. eelarveaastast väheneb Ühendkuningriigi ühinemise tõttu siiski konventsiooni artikli 11 alusel liidule eraldatud häälte arv, mida kasutatakse liikmete rahalise osamakse kindlaksmääramiseks.

(6) Vaja on määrata kindlaks liidu nimel rahvusvahelises teraviljanõukogus võetav seisukoht ja kiita heaks Ühendkuningriigi ühinemine konventsiooniga, tuginedes eeldatavatele tingimustele, mida on üksikasjalikult kirjeldatud käesolevale otsusele lisatud finantsselgituses, ning tingimusel, et ühinemine ei jõustu ja konventsiooni ei kohaldata Ühendkuningriigi suhtes ajutiselt enne Suurbritannia ja Põhja-Iiri

[7] Nõukogu 19. detsembri 1995. aasta otsus 96/88/EÜ teraviljakaubanduse ja toiduabi konventsioonide (mis moodustavad 1995. aasta rahvusvahelise teraviljalepingu) Euroopa Ühenduse poolt heakskiitmise kohta (EÜT L 21, 27.1.1996, lk 47).

[8] Nõukogu 17. mai 2019. aasta otsus (EL) 2019/813, millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu nimel rahvusvahelises teraviljanõukogus võetav seisukoht seoses 1995. aasta teraviljakaubanduse konventsiooni kehtivusaja pikendamisega (ELT L 133, 21.5.2019, lk 19).

Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingu artiklis 126 osutatud üleminekuperioodi lõppu,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Liidu nimel rahvusvahelises teraviljanõukogus võetav seisukoht on kiita heaks Ühendkuningriigi ühinemine 1995. aasta teraviljakaubanduse konventsiooniga, tuginedes eeldatavatele tingimustele, mida on üksikasjalikult kirjeldatud käesolevale otsusele lisatud finantsselgituses, ning tingimusel, et ühinemine ei jõustu ja konventsiooni ei kohaldata Ühendkuningriigi suhtes ajutiselt enne Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingu artiklis 126 osutatud üleminekuperioodi lõppu,

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja

FINANTSSELGITUS

Fin Stat/20/MK/pl/3413793

agri.ddg3.g.4(2020)3325110

6.22.2020

KUUPÄEV: 6.6.2020

1. EELARVERUBRIIK:
Peatükk 05 06 – PÕLLUMAJANDUSE JA MAAELU ARENDAMISE POLIITIKA RAHVUSVAHELISED KÜSIMUSED
05 06 01 Rahvusvahelised põllumajanduskokkulepped

ASSIGNEERINGUD:
B2020:EUR 6 300 000

2. PEALKIRI:
Ettepanek: nõukogu otsus seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel rahvusvahelises teraviljanõukogus seoses Ühendkuningriigi ühinemisega 1995. aasta teraviljakaubanduse konventsiooniga

3. ÕIGUSLIK ALUS: käesoleva ettepaneku õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 207 lõige 4 koostoimes artikli 218 lõikega 9.

4. EESMÄRGID:
kiita heaks Ühendkuningriigi ühinemine 1995. aasta teraviljakaubanduse konventsiooniga.

5. FINANTSMÕJU	12 KUULINE PERIOOD (eurodes)	JOOKSEV EELARVEAASTA 2020 (eurodes)	JÄRGMINE EELARVEAASTA 2021 (eurodes)
5.0 KULUD – ELi EELARVEST MAKSTAVAD (TOETUSED/SEKKUMISED) – RIIGIASUTUSED – MUU			-3 024
5.1 TULU – ELi OMAVAHENDID (LÕIVUD/TOLLIMAKSUD) – RIIGISISESED			
5.0.1 KAVANDATUD KULUD			
5.1.1 KAVANDATUD TULUD			

5.2 ARVUTAMISMEETOD: 4 häält vähem ELi puhul, 756 Suurbritannia naelsterlingit / hääl

6.0 KAS PROJEKTI SAAB RAHASTADA JOOKSVA EELARVE ASJAOMASES PEATÜKIS KIRJENDATUD ASSIGNEERINGUTEST? JAH EI

6.1 KAS PROJEKTI SAAB RAHASTADA ASSIGNEERINGUTE ÜMBERPAIGUTAMISEGA JOOKSVA EELARVE PEATÜKKIDE VAHEL? JAH EI

6.2 KAS ON VAJA LISAEELARVET? JAH EI

6.3 KAS TULEVASTESSE EELARVETESSE ON VAJA KIRJENDADA ASSIGNEERINGUID? JAH EI

Otsusel on ELi eelarvele väike positiivne mõju alates 2021. aasta eelarvest. ELi panus peaks olema 3 024 eurot väiksem, kuna Ühendkuningriik maksab oma liikmemaksu ise. Summa võib varieeruda sõltuvalt hääle eest Suurbritannia naelsterlingites makstavast summast ning euro ja Suurbritannia naelsterlingi vahetuskursist.